

Επισκόπηση

Το παρόν ενημερωτικό δελτίο παρουσιάζει τα προβλήματα και τις πιθανές λύσεις που συγκέντρωσαν 13 εμπειρογνώμονες από διαφορετικούς τομείς στο πλαίσιο ενός "ζωντανού εργαστηρίου" (συζήτηση στρογγυλής τραπέζης) στο Βερολίνο στις ακόλουθες τρεις θεματικές:

Ταυτοποίηση, Διαδικασία Διερεύνησης, Δίωξη και Δικαστική διαδικασία

Προστασία και Υποστήριξη των θυμάτων

***Διεπιστημονική και Διατομεακή Συνεργασία
(εθνική και διεθνής)***

1. Ταυτοποίηση, Διαδικασία Διερεύνησης, Δίωξη και Δικαστική διαδικασία

Προβλήματα

- Τα θύματα αποκρύπτουν λεπτομέρειες και αντιφάσκουν, γεγονός που έχει συνέπειες στη δίκη (π.χ. σε περίπτωση αντιφάσεων στη δικογραφία, ο συνήγορος υπεράσπισης δικαιούται να κάνει επαναληπτικές ερωτήσεις).
- Οι αστυνομικοί πρώτης γραμμής αποτυγχάνουν να αναγνωρίσουν έγκαιρα ότι πρόκειται για περίπτωση εμπορίας ανθρώπων και στη συνέχεια δεν ανακρίνουν κατάλληλα (με ευαισθησία στο τραύμα), καθώς και να καλέσουν εξειδικευμένες μονάδες.
- Υπάρχει έλλειψη ενημέρωσης για άλλες μορφές εμπορίας, όπως η εργασιακή εκμετάλλευση ή η σεξουαλική εκμετάλλευση αγοριών.
- Παρόλο που η αστυνομία είναι συχνά ήδη καλά εκπαιδευμένη στις μεγαλύτερες πόλεις, υπάρχει έλλειψη ενημέρωσης των δικαστών για την εμπορία ανθρώπων, με αποτέλεσμα σε πολλές υποθέσεις να μην έχει υπάρξει καταδίκη ή να έχει υπάρξει καταδίκη μικρότερου βαθμού.
- Οι νομικές διατάξεις σχετικά με την εμπορία ανθρώπων είναι πολύ περίπλοκες και δεν ανήκουν στις συχνά χρησιμοποιούμενες. Ως εκ τούτου, σπάνια εφαρμόζονται. Πολλές υποθέσεις βασίζονται σε άλλες παραγράφους, όπως "εξανγκαστική πορνεία", "βιασμός" κ.λπ.
- Δεδομένου ότι η εφαρμογή των διατάξεων για την εμπορία ανθρώπων είναι χαμηλή, τα στατιστικά στοιχεία για την εμπορία ανθρώπων είναι χαμηλά. Ο παραπλανητικός κυκλικός συλλογισμός οδηγεί στο συμπέρασμα ότι στην εμπορία δεν απαιτείται εξειδίκευση των αρχών επιβολής του νόμου.
- Υπάρχουν πολύ λίγες αίθουσες νομικών συνεδριάσεων που ειδικεύονται στην εμπορία ανθρώπων, διότι εξειδικευμένες αίθουσες ιδρύονται μόνο σε περιοχές με μεγάλο αριθμό υποθέσεων (βλ. στατιστικά στοιχεία, κυκλικός συλλογισμός).
- Υπάρχει έλλειψη εξειδίκευσης σε θέματα εμπορίας ανθρώπων και ευκαιριών κατάρτισης για τους δικαστές.
- Υπάρχει έλλειψη ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης σχετικά με την εμπορία ανθρώπων και, ως εκ τούτου, έλλειψη πολιτικής βούλησης να επικεντρωθεί στην αντιμετώπιση αυτού του εγκλήματος.

Λύσεις

- **Προετοιμασία και σταθεροποίηση των θυμάτων πριν από την ανάκριση** (μέσω εξειδικευμένων συμβουλευτικών κέντρων, συνηγόρων θυμάτων, εφαρμογή της φάσης σταθεροποίησης) για να διευκολυνθεί η επιτυχής διεξαγωγή των διαδικασιών.
- **Η αστυνομία θα πρέπει να εξετάσει το ενδεχόμενο να καλέσει εξειδικευμένα συμβουλευτικά κέντρα πριν από την ανάκριση**, εάν τα θύματα δεν επιθυμούν να συμβουλευτούν συνηγόρο θυμάτων. (Προσοχή! Σε αντίθεση με τους δικηγόρους, οι σύμβουλοι δεν έχουν το δικαίωμα να αρνηθούν να καταθέσουν, αλλά μπορούν να ζητήσουν να μην κατονομαστούν).
- **Η αστυνομία θα πρέπει να συμβουλευτείται εμπειρογνώμονες** (τραυματολόγους, εξειδικευμένους κοινωνικούς λειτουργούς) **σε ειδικές περιπτώσεις** που αφορούν π.χ. τη μέθοδοloverboy, ειδικές πολιτιστικές πρακτικές όπως το vodoo κ.λπ.).
- **Να παρέχεται ενισχυμένη κατάρτιση για τους επαγγελματίες πρώτης γραμμής σχετικά με όλες τις μορφές εμπορίας ανθρώπων**, ώστε να μπορούν να τις αναγνωρίζουν και να καλούν τις εξειδικευμένες μονάδες/ αξιωματικούς το συντομότερο δυνατό (ευαισθητοποίηση μέσω σχετικών ερωτηματολογίων στο ενδοδίκτυο της αστυνομίας, φυλλαδίων από εξειδικευμένα συμβουλευτικά κέντρα κ.λπ.)
- **Εισαγωγή τροποποιήσεων στα τμήματα του Ποινικού Κώδικα** που αφορούν την εμπορία ανθρώπων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων στη δίωξη λόγω των περίπλοκων συνδέσμων.
- **Βελτίωση της συλλογής στατιστικών στοιχείων** (να καταστεί δυνατή η δημιουργία αλυσιδωτών παραγράφων, τακτική συλλογή στατιστικών στοιχείων από τις εισαγγελίες κ.λπ.) και **ευαισθητοποίηση σχετικά με την "παραπλανητική κυκλική συλλογιστική"** όσον αφορά τα χαμηλά στατιστικά στοιχεία για τις υποθέσεις εμπορίας ανθρώπων.
- **Εφαρμογή εξειδικευμένων αστυνομικών τμημάτων** όπου είναι δυνατόν.
- **Εφαρμογή εξειδικευμένων εισαγγελικών αρχών** όπου είναι δυνατόν.
- **Να προσφέρονται περισσότερες ευκαιρίες κατάρτισης για τους δικαστές.**
- **Δημιουργία περισσότερων εκστρατειών ενημέρωσης** για την ευαισθητοποίηση του κοινού όσον αφορά την εμπορία ανθρώπων και τη δημιουργία πολιτικής πίεσης για βελτιωμένες προσπάθειες αντιμετώπισης της εμπορίας ανθρώπων.

2. Προστασία και Υποστήριξη Θυμάτων

Προβλήματα

- Κατά τη διάρκεια των ανακρίσεων, **τα θύματα συχνά αισθάνονται ότι δεν τα πιστεύουν** ή ότι δεν αντιμετωπίζονται κατάλληλα από τα αστυνομικά στελέχη.
- Τα θύματα συχνά αισθάνονται **άβολα και ανασφαλή** όταν πρέπει να μοιραστούν την ιστορία τους κατά τη διάρκεια της ανάκρισης.
- Τα θύματα συχνά **αρνούνται την προσφορά να συμβουλευτούν συνήγορο θυμάτων** κατά την πρώτη ανάκριση, εν μέρει λόγω του φόβου για πιθανά έξοδα (δεδομένου ότι πρέπει πρώτα να εξεταστεί αν ισχύει η πρόσβαση σε νομική συνδρομή σύμφωνα με το άρθρο 397α StPO).

Λύσεις

- **Όποτε είναι δυνατόν, τα θύματα θα πρέπει να προετοιμάζονται/εκπαιδεύονται πριν από την ανάκριση** (σχετικά με τον τρόπο διεξαγωγής των ανακρίσεων, τον ρόλο των αστυνομικών κ.λπ.), π.χ. από εξειδικευμένες ΜΚΟ.
- Οι **ΜΚΟ** θα πρέπει επίσης να προσκαλούνται από την αστυνομία, καθώς μπορούν να εμπνεύσουν εμπιστοσύνη και σιγουριά στα θύματα, **συμπεριλαμβανομένης της απόφασης σχετικά με το αν θα προσλάβουν συνήγορο θύματος**.
- Οι **αστυνομικοί** πρέπει να εκπαιδευτούν **ώστε να εφαρμόζουν μια θυματοκεντρική προσέγγιση και να είναι ευαισθητοποιημένοι ως προς το τραύμα**, προκειμένου να επικεντρωθούν στην οικοδόμηση σχέσης εμπιστοσύνης και να εξαλείψουν το αίσθημα του θύματος ότι δεν το πιστεύουν.
- Κατά τη διάρκεια μιας ανάκρισης θα πρέπει να **παρίσταται πολύ περιορισμένος αριθμός ατόμων**.
- Όλοι οι αρμόδιοι φορείς πρέπει να ενημερώνονται σχετικά με το νέο **νομικό δικαίωμα δωρεάν ψυχοθεραπευτικής παρέμβασης σε εξωτερικά ιατρεία κλινικών για όλα τα θύματα** (σωματικής, ψυχολογικής και σεξουαλικής) βίας (§ 1 Abs. 1 SGB XIV).
- Η αστυνομία θα πρέπει να **εξετάσει το ενδεχόμενο να προσκαλέσει επαγγελματίες ψυχικής υγείας ή εξειδικευμένους κοινωνικούς λειτουργούς κατά την ανάκριση του θύματος**.

3. Διεπιστημονική και Διατομεακή Συνεργασία (εθνική και διεθνής)

Προβλήματα

- Η συνεργασία μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων, συμπεριλαμβανομένων των ΜΚΟ, πρέπει να βελτιωθεί περαιτέρω.
- Το ομοσπονδιακό σύστημα μπορεί μερικές φορές να δημιουργήσει προκλήσεις όσον αφορά τη συνεργασία μεταξύ των ομόσπονδων κρατών, καθώς και διεθνώς.
- Οι συμφωνίες συνεργασίας μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου και των ΜΚΟ δεν έχουν ακόμη αναπτυχθεί και εφαρμοστεί σε κάθε ομόσπονδο κράτος. Όπου υπάρχουν συμφωνίες συνεργασίας, δεν είναι πάντοτε ολοκληρωμένες (π.χ. να καλύπτουν όλες τις μορφές εμπορίας ανθρώπων, πληθώρα ΜΚΟ).

Λύσεις

- Παροχή συνεκπαίδευσης για διάφορους κλάδους της επιβολής του νόμου από νομικούς εμπειρογνώμονες και εμπειρογνώμονες ΜΚΟ.
- Ένας πρακτικός οδηγός σχετικά με τις υποθέσεις εμπορίας ανθρώπων, προσαρμοσμένος στις ανάγκες των ομοσπονδιακών αρχών επιβολής του νόμου (με παραπομπές στις σχετικές ομοσπονδιακές νομικές διατάξεις) θα ήταν πολύ χρήσιμος.
- Σε κάθε ομοσπονδιακό κράτος θα πρέπει να αναπτυχθούν συμφωνίες συνεργασίας μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου και των ΜΚΟ. Θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι θα είναι δυνατή η παροχή εμπειρογνωμοσύνης όσον αφορά όλες τις μορφές εμπορίας ανθρώπων, καθώς και η συμπερίληψη ποικίλων ΜΚΟ.

Τελικές Συστάσεις

- εξασφάλιση υποστήριξης και σταθεροποίησης των θυμάτων πριν από την ανάκριση και την περαιτέρω νομική διαδικασία
- παροχή ενισχυμένης συνεκπαίδευση σε όλους τους αρμόδιους φορείς για όλες τις μορφές εμπορίας ανθρώπων
- τροποποίηση και απλούστευση των διατάξεων περί εμπορίας ανθρώπων
- βελτίωση των στατιστικών στοιχείων για την εμπορία ανθρώπων
- δημιουργία εξειδικευμένων τμημάτων ή γραφείων όπου είναι δυνατόν
- ανάπτυξη πρακτικών οδηγιών για τις αρχές επιβολής του νόμου σε κάθε ομοσπονδιακό κράτος
- εφαρμογή συμφωνιών συνεργασίας σε κάθε ομοσπονδιακό κράτος και διασφάλιση ότι είναι ολοκληρωμένες
- πραγματοποίηση περισσότερων εκστρατειών ευαισθητοποίησης του κοινού

“

Καλή Πρακτική

Πρέπει να σημειωθεί ότι σε ορισμένα ομόσπονδα κράτη υπάρχουν ήδη εξειδικευμένες μονάδες, όπως στο Βερολίνο- από τη στιγμή που υπάρχουν τέτοια εξειδικευμένα σώματα, τα πράγματα πάνε καλά!

Εξειδικευμένος αστυνομικός,
Βερολίνο, 26.07.2023

”